

ועדה מיוחדת למי סעיף 44(א) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-
1976

12.4.2015

לכבוד
מר בנימין נתניהו
שר הבריאות

בענין:

ד"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות ע"י באת כחו,
עו"ד יונתן ברג מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי משרד
הבריאות, ירושלים

הקובל

נגד

ד"ר דוד בנסל [REDACTED] רומא מורש"ה, בעל רשיון לעסוק ברפואה
ובעל תואר מומחה בבריאות הציבור, ע"י בא כחו עו"ד ערן קייזמן

הנקבל

דין וחשבון למי סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש],
התשל"ז - 1976

1. הקובלנה -

1.1 ביום 28.4.2014, הגיש ד"ר בעז לב, המשנה למנהל הכללי של המשרד הבריאות, קובלנה כנגד הנקבל, על כי הורשע בעבירה פלילית, כאמור בסעיפים 41 (5) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז - 1976 (להלן - הפקודה).

1.2 העבירות בהן הורשע הנקבל והעונש שנגזר עליו בחליף הפלילי -
הנקבל הורשע על פי חודאתו, ביום 31.12.2013, על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו, בעבירות של גניבה בידי עובד ציבור לפי סעיף 390 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וכן מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק האמור.

בעקבות הרשעתו, גזר בית המשפט על הנקבל, ששה חודשי מאסר בפועל, שניתן היה לשאתם בעבודות שירות וכן שמונה חודשי מאסר על תנאי שלא יעבוד, תוך שלוש שנים, עבירה של שליחת יד ברכוש הזולת או מרמה והפרת אמונים. עוד נגזר על הנקבל לשאת בתשלום קנס בסכום של 10,000 ש"ח, או 2 חודשי מאסר תמורתו והוא חוייב לפצות את משרד הבריאות בסכום של 70,000 ש"ח.

מכתב האישום, שהנקבל הודה באמור בו, עולה כדלקמן:

דוד בנסל-המלצה

הנקבל עבד, החל משנת 1998 או בסמוך לכך, כרופא במרפאת חיסונים של לשכת הבריאות בתל-אביב וכי בתפקידו הוא היה עובד ציבור. במרפאה ניתנו לציבור שירותי חיסונים, בין היתר ליוצאים לחו"ל, חיסונים כנגד מחלת הכלבת וכן חיסונים לפליטים סודנים השבים למולדתם. החל מסוף שנת 2009 או בסמוך לכך, ובמשך כשלוש שנים נהג הנקבל לגבות כסף, מעובדים זרים שהגיעו למרפאה וקיבלו חיסונים, ולשלשלו לכיסו, מבלי שדיווח לגזברית משרד הבריאות, על מתן החיסונים וגביית הכסף. במהלך אותה תקופה, בימי ו' בהם המרפאה פתוחה לצורך חיסונים דחופים נגד כלבת בלבד, נהג הנקבל לחסן אנשים, לגבות מהם כסף ולשלשלו לכיסו בלא לדווח על כך למשרד הבריאות. בדרך זו, גנב הנקבל סכום של כ-70,000 ש"ח שהם רכוש המדינה.

1.3 ההליך המשמעותי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה -

בעקבות ההליך הפלילי שננקט כנגד הנקבל, הוגשה כנגדו, בתוך מאי 2014, תובענה לבית הדין למשמעת של עובדי המדינה. בית הדין האמור גזר על הנקבל, ביום 20.7.2014, פסילה לשירות המדינה למשך 5 שנים, שבמהלכן יופחתו במחצית, תגמלאות החדשיות שהוא זכאי לחן לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], תש"ל-1970, וכן פסילה לשירות במשרד הבריאות עד גיל 70.

2. הוועדה -

אנו הח"מ מוננו לדון בקובלנה לפי הוראות סעיף 44 לפקודה.

3. ההליך בפני הוועדה -

3.1 הדיון בקובלנה התקיים ביום 30.12.2014, בנוכחות הנקבל ובאי כח הצדדים.

3.2 משהרשעת הנקבל, כמו גם העובדות שעל בסיסן הורשע הנקבל כאמור, אינן שנויות במחלוקת, התמקד הדיון בשאלה מהו אמצעי המשמעת הראוי בנסיבות העניין.

3.3 טענות הצדדים -

3.3.1 טענות ב"כ הקובל:

יש לראות את מעשיו של הנקבל בחומרה. הנקבל לא נהג כמצופה ממנו כרופא, תוך שהוא מנצל את מעמדו כרופא ולמעשה גנב כספים שהם רכוש המדינה. אף שמדובר במעשים חמורים, אין ללמוד ממקרים קודמים שיש לראותם כחמורים יותר, כגון: המקרים של הרופאים רדא טורקי, או יבגני גרוסקופף, שזייפו את הרישום הרפואי, על כל המשתמע מכך מבחינת המשך הטיפול במטופלים.

בעקבות הרשעתו, הנקבל פרש מעבודתו כרופא בגיל צעיר יחסית, הוא שילם על מעשיו במישור הפלילי ואף במישור המשמעותי, בעקבות תובענה שהוגשה נגדו לבית הדין המשמעותי של עובדי המדינה, מה גם שסביר להניח שהנקבל יתקשה לשוב לעיסוקו, גם בהתחש בתפקיד אותו מילא הנקבל קודם לכן.

3.3.2 טענות ב"כ הנקבל:

הנקבל עבד כרופא במשרד הבריאות, לאחר תקופה ארוכה שבמהלכה הוא עבד כמתמחה בכירורגיה בחדרי מיון. הנקבל התמחה באורולוגיה ועמד בבחינות ההתמחות, למעט הבחינה של שלב ב'. בשנת 1998 הנקבל החל לעבוד בלשכה הבריאות ובמקביל סיים תואר מומחה ברפואת בריאות הציבור. הנקבל עבד בלשכת הבריאות, עד לשנת 2012, כשהוא ממלא למעשה את תפקיד הרופא האחראי למרפאת המטיילים ונחשב לאחד ממומחים הבכירים בישראל בנושא רפואת מטיילים.

בשנת 2012, החלה החקירה כנגד הנקבל. הנקבל לא התנה בדרך כלשהי מתן חיסונים בתשלום ובחלק מהמקרים הוא אף לא דרש תשלום ממטופלים, בהתחשב בקשייהם הכלכליים.

הנקבל הודה בעובדות שבכתב האישום, אף שהאמור שם חמור ממה שאירע במציאות, בעקבות לחץ נפשי מאוד כבד שהופעל עליו בזמן המעצר. הואיל והנקבל היה בן 60, שעה שהפרשה החלה, הוא הודיע מיד על פרישה משירות המדינה ומימש את זכותו לפנסיה. כשנתיים מאוחר יותר הוגש כתב האישום והוא ביצע שישה חודשים של עבודת שירות, במרכז לחולי אלצהיימר, שלא כרופא. הנקבל חוזר

מיוזמתו, במסגרת הסדר הטיעון, לקופת המדינה את סכום של 70,000 ש"ח, הוא הסכום שלטענת משרד הבריאות הנקבל שילשל שלא כדין לכיסו. אף שהנקבל פרש לפנסיה, הוחלט לנקוט נגדו בהליך משמעותי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה.

הנקבל הודה מתחילה במעשים שיוחסו לו, כך היה בהליכים הקודמים וכך גם בהליך זה.

למרות זאת, ראוי לאמץ את המלצת ב"כ הקובל ולהתלות את רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, לתקופה של שנה לכל היותר. יש לתת את הדעת לכך, שהמעשים שבגינם הורשע הנקבל, לא קשורים לעבודתו כרופא. הנקבל שרת למעשה כרופא מנהלי, המעניק שירות מנהלי למטופלים, כאשר סכומי הכסף שהנקבל גבה מהמטופלים, חס אלה שהמטופלים היו אמורים לשלם ממילא למשרד הבריאות. הנקבל למעשה גנב כסף ממשרד הבריאות ועל כך הוא שילם, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה אישית.

הנקבל נשוי בשנית, הוא אב לשני ילדים בוגרים וסב ל - 4 נכדים. לנקבל גם שני ילדים צעירים, אחת מהן החלה לאחרונה שירות חובה בצה"ל ובן נוסף משרת בצבא. הפגיעה הכלכלית בנקבל היתה גדולה לאין שיעור מהסכום שהנקבל לקח לכיסו.

הנקבל טען:

הנקבל טען שהוא מכה על חטא ומתחרט על מעשיו. לדבריו הוא עבד כעובד מן השורה ולא כרופא במסגרת עבודות השירות, במשך 6 חודשים, במוסד לחולי אלצהיימר, בהיקף של משרה מלאה ולאחר שסיים את עבודות השירות הוא ממשיך לעבוד שם כמתנדב 3 פעמים בשבוע, באותם תנאים. לאחרונה הוצע לו לעבודה, תקופה מסוימת בבית חולים, לצורך התנסות מחודשת במטרה לאפשר לו לעסוק בעתיד בתחום הגריאטרי.

הנקבל הוסיף ששני ילדיו הצעירים עדיין סמוכים על שולחנו.

הנקבל עמד על כך שהוא החליט להודות בכל הנטען כנגדו, הואילוחשש ממאסר ומההשלכות העשויות להיות לפרשה על משפחתו. הוא מודע לכך שהוא גרם נזק למשרד הבריאות, כאשר נתן לפליטים מסודן חסונים בלא שגבה מהם תשלום, בהתחשב בכך שלא היה לעיל ידם לשאת בו. סכום הגניבה המיוחס לו ושאותו הוא שילם כקנס למשרד הבריאות, נקבע על ידי משרד הבריאות כהערכת של הסכום שהוא היה אמור לגבות, בהנחה שמספר החיסונים בשנה הגיע לכ-100. זאת, בין היתר, בהעדר רישום של חיסונים שניתנו בלא תשלום.

דיון והמלצה -

4.

המדובר, בקובלנה זו, ברופא שלקח לכיסו סכומים שגבה, עבור המדינה, בעד שירות שניתן למטופלים במסגרת מרפאה ציבורית. הנקבל ניצל את האמון שניתן בו, במסגרת תפקידו כרופא במרפאה השייכת למדינה, הן על ידי המדינה והן על ידי המטופלים שהפקידו בידיו כספים שיתעדו למדינה, ושילשלם לכיסו.

סעיף 4(א) לפקודה קובע כי זכאי לקבל רישיון לעסוק ברפואה הוא, בין היתר, מי שהוא אדם הגון. פשיטא שמעשים אלה של הנקבל שביצעו במהלך כ- 3 שנים, אינם מתיישבים עם דרישה זו ואולם מעבר לכך, מעשים אלה פוגעים באמון הציבור בכלל וברופאים. אמון המהווה נדבך הכרחי ביחסים שבין רופא ומטופליו.

בעניין לביו ליאורי, עמד בית המשפט על כך שהשיקול המרכזי, בחליך משמעותי שלפי הפקודה, הוא תאינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים, באמרו: "השיקול המרכזי בהליכים המשמעותיים שבנידון הינו השיקול של הנזק על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים... בהליכים סמין זה השיקול המרכזי שעל הנזק המכלים לשחת לגד עניין הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריון המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל...".

¹ ע"א 10979/04 ד"ר ליביו ליאורי נ' שר הבריאות ואח', ניתן ביום 28.2.2005

המדובר בהתנהלות חמורה, שאינה מתיישבת עם אבני היסוד עליהם מושתת מקצוע הרפואה, מה גם שמדובר כמעשים שחזרו על עצמם במשך תקופה ממושכת. משכך ראוי לנקוט כנגד הנקבל באמצעי משמעת משמעותי, שגם יחא בו להבחיר לציבור בכלל ולעוסקים ברפואה בפרט, כי מעשים כגון אלה פסולים.

מאידך, בבואנו לשקול, מהוא אמצעי המשמעת הראוי בנסיבות אלה, נתנו דעתנו גם לכך שהנקבל נשא, עקב התנהלותו האמורה, בעונש פלילי ובעונש משמעתי נוסף בהיותו עובד מדינה, כמו גם לגילו המתקדם, לעובדה שמוזה כשלוש שנים הוא אינו עובד לפרנסתו ולסיכוייו, בנסיבות העניין, לשוב ולעסוק במקצועו. לאחר ששקלנו את כל אלה, אנו סבורים כי ראוי לאמץ את המלצת ב"כ הקובל והנקבל כאחת, ולהמליץ על התליית רשיונו של הנקבל לעסוק ברפואה לתקופה של שנה.

בסיכום: המלצתנו הינה כי רשיונו של הנקבל יותלה לתקופה של שנה.

פרופ' ריפעת סבדי
חבר הוועדה

רות הורן, עו"ד
חברת הוועדה

ד"ר משה ליג
יו"ר הוועדה

דוד בנסל-המלצה